

FİZYOLOJİ ANABİLİM DALI

Ömer Şenel ŞENER, Yüksek Lisans Tezi, 44 sayfa
Danışmanı : Prof.Dr.Asuman GÖLGELİ

İlköğretim Öğrencilerinde Elektrofizyolojik Ölçümler Ve Nöropsikolojik Testlerle Bellek/Öğrenme/Başarı İlişkisinin Araştırılması

Çalışmada sağlıklı ilköğretim öğrencilerinde bellek, öğrenme başarı sürecinde elektrofizyolojik kayıtların ve nöropsikolojik testlerin önemi araştırılmıştır. Bu çalışma yaşları 12-15 arasında MEB Aydınlikevler Burhan Dinçbal İÖÖ öğrencilerinden, başarılı kız-erkek ve başarısız kız-erkek olmak üzere belirlenen 40 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. EEG-UP kayıtları Ag-AgCl elektrodlar kullanılarak internasyonal 10-20 sistemine göre Fz ve Cz bölgelerinden alındı. İşitsel Uyarın modeli olarak klasik oddball paradigması uygulanmıştır. Olay ilişkili potansiyellerden kognitif fonksiyonlardan sorumlu P300 pozitif dalgasının latansı ve genliği her grup için belirlenmiş student-t testi ile değerlendirilmiştir. Nöropsikolojik test olarak kısa süreli bellek ve hatırlama performansını yansıtan Görsel İşitsel Sayı Dizisi testi (GİSD) uygulanmıştır. İşitsel sözler puanları her grup için belirlenmiş ve Mann Whitney-U testi ile karşılaştırılmıştır. P300 latansı sadece erkeklerde başarılı ve başarısız gruplarda anlamlı olarak farklı bulunmuş (Fz kayıt bölgesinde), P300 genliği ise başarısız erkekler ve kızlar karşılaştırıldığında anlamlı fark göstermiştir (Cz kayıt bölgesinde). GİSD testi sonuçları cinsiyetler arasında fark oluşturmamış, ancak her iki cinsde de başarı grubunda daha iyi performans değerleri vermiştir. Öğrencilerin kognitif fonksiyonları başarı olmaları ile pozitif ilişkili bulunmuş, erkeklerde kızlara göre daha uzun P300 latansı ve daha kısa P300 genliği elde edilmiş, erkek öğrencilerin beyin gelişim ve maturasyonunun kızlara göre daha geç olabileceği öne sürülmüştür. Kısa süreli bellek ve hatırlama yeteneğinin kız ve erkek öğrencilerde farklı

olmadığı ancak okul başarısında önemli olduğu vurgulanmıştır.

Investigation of the Relation Between Memory, Learning, Success With Electrophysiologic and Neuropsychological Test on Primary School Students

In this study, we investigated the importance of electrophysiologic records and neuropsychological test on learning, memory and success in healthy primary school students. Studies were performed 20 successful male/female and 20 unsuccessful male/female 12-15 years old students of Aydınlikevler Burhan Dinçbal primary school. EEG-UP records were taken in Fz and Cz regions according to the international 10-20 systems with using Ag-AgCl electrodes. Classic oddball paradigm is performed as stimulation model. The latencies and amplitudes of P300 component of ERP were measured and statistically evaluated as a function of gender and school success with Student-t test. Neuropsychological assessment was conducted using Visual Aural Digit Span (VADS) test selected to evaluate short term memory. The results analyzed with Mann Whitney U test. P300 latency is significantly different only in male successful and unsuccessful groups at Fz regions. P300 amplitude is significant shorter in unsuccessful male and female students (Cz record region). There were no differences between gender in VADS test, but there was significant correlation between school success and short term memory performances. P300 latency longer, amplitude decreased in unsuccessful male and female. There was a positive correlation between their cognitive function and their school performance. The male group showed reduced P300 amplitude and prolonged P300 latency. These results suggest that the development and the maturation of brain are

later in male than female. Short term memory is not different in male and female but it is considerable at school success.

FİZYOLOJİ ANABİLİM DALI

Esra G.KARAHAN, Yüksek Lisans Tezi, 53 sayfa
Danışmanı : Prof.Dr.Çiğdem ÖZESMİ

Hipergliseminin Uyarılma Potansiyelleri Üzerine Etkisinin Streptozotosin ile Diabet Oluşturulmuş Sıçanlarda İncelenmesi

Bu çalışmada hipergliseminin Uyarılma Potansiyelleri (UP) üzerine etkisinin Streptozotosin (SZ) ile diabet oluşturulmuş sıçanlarda incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada Spraque Dawley cinsi 5-6 aylık erkek sıçanlar kullanılmıştır. Sıçanlar Deney A grubu (60 mg/kg SZ), Deney B grubu (80 mg/kg SZ) ve plasebo [SZ'ye eşit hacimde intraperitoneal (i.p) serum fizyolojik (SF)] olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. Her grupta enjeksiyondan önce (0. gün) ve enjeksiyondan sonraki 1., 10. ve 20. günlerde ağırlık, idrar glukozu, kan glukozu değerleri ölçülmüş ve UP kayıtları alınmıştır. Plasebo grubuna göre deney gruplarında kan glukoz değerlerinde gözlenen artış ve ağırlık değerlerindeki düşüş istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). UP kaydı poligraf, veri kazanım istasyonu ve uyarı kontrol ünitesinden oluşan deney sistemi yardımıyla alınmıştır. Sinyaller, 0,3-100 Hz band geçiren filtreli yükseltici ile yükseltilmiş ve 2000 Hz hızında örneklenmiştir. Dijitalize edilen sinyaller, veri analizi için magnetik ortamda saklanmıştır. Uyarı olarak klasik Oddball paradigması kullanılmıştır. Bu paradigma %80 sıklıkta standart (2000 Hz, 70 Db, 1000 ms süreli işitsel) ve %20 sıklıkta hedef (1000 Hz, 70 Db, 1000 ms süreli işitsel) uyarıdan oluşturulmuştur.

UP'nin endojen komponenti olan P300 amplitütü değerlendirildiğinde her iki deney grubunda da plasebo grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır.P300 latans bulguları incelendiğinde ise A grubunda 20.günde, B grubunda ise 10.ve 20. günde plasebo grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir uzama tespit

edilmiştir ($p<0,05$). Elde edilen bulgular ışığında uzun süren ve kontrol altına alınmayan hipergliseminin merkezi sinir sistemini etkilediği sonucuna varılmıştır.

The Effects of Hyperglycemia on Evoked Potentials in Streptozotocin-Induced Diabetic Rats

In this study, it was aimed to examine the effect of hyperglycemia on Evoked Potentials (EP) in streptozotocin-induced diabetic rats. Spraque Dawley rats aged 5-6 months were used. These rats were divided into three groups: group A (60 mg./kg Streptozotocin, i.p.), group B (80 mg./kg Streptozotocin, i.p.) and placebo (equal volumed of physiological saline-0.9 % NaCl-to Streptozotocin, i.p.). In all groups weight, urine glucose and blood glucose were measured, also EP were recorded before the enjection (day: 0) and after the enjection in the days:1, 10 and 20. Placebo and test groups's weight, blood glucose values were compared. The results were found statistically significant ($p<0,05$). The recordings were taken with a system composing of polygraph, data acquisition station and stimuli control unit. The signals were amplified with a band pass filter of 0,03-100 Hz and digitized on-line at a sampling rate of 2000 Hz. Digitalized signals were stored on magnetic tapes for off-line averaging and analysis. While recording evoked potentials, auditory oddball paradigm was used. This paradigm is formed including %80 standard (2000 Hz, 70 Db, 1000 ms duration, auditory) and %20 target (1000 Hz, 70 Db, 1000 ms duration, auditory) stimuli.

When we compared P300 (the endogenous component of EP) amplitudes, there were no significant results. When P300 latencies were compared, in the group A, P300 latencies were found statistically longer in the 20th day. In the group B P300 latencies were found statistically longer both in the 10th. and 20th. day ($p<0,05$). As

a result, we think that long term and oncontrolled hyperglycemia effects central nervous system.

BİYOKİMYA ANABİLİM DALI

Elif A.ÖZŞAHİN, Yüksek Lisans Tezi, 73 sayfa
Danışmanı : Prof.Dr.Kader KÖSE

Hemodiyaliz Hastalarında Bazı Kardiyovasküler Risk Faktörleri: Oksidatif Stres, Paraoksonaz ve Hiperhomosisteinemi

Bu çalışmada, kronik böbrek yetmezliğinde gözlenen yüksek kardiyovasküler hastalık (KVH) riskinin oksidatif stresle ilişkisini, nötrofil aktivasyonu, lipid ve lipoprotein profili, homosisteinemi ve antioksidan aktivite üzerinden araştırmak amacıyla; yaşları 16-64 arasında değişen, 42 hemodiyaliz (HD) hastası (21 E, 21 K) ve 43 sağlıklı kişi (22 E, 21 K) çalışmaya alındı.

Çalışma gruplarından elde edilen serum/plazma örneklerinde total kolesterol (TC), trigliserit (TG), LDL-C, HDL-C, homosistein, tiyol ve malondialdehit (MDA) seviyeleri ile MPO ve PON/arilesteraz aktiviteleri ölçüldü.

HD hastalarında MPO aktivitesi, MDA ve homosistein düzeyleri yüksek, tiyol değerleri ve PON/arilesteraz aktiviteleri düşük bulundu. Normal laboratuvar sınırları içinde olmakla birlikte, kontrole göre hastalarda TG seviyelerinin yükseldiği; TC, HDL-C ve LDL-C değerlerinin düştüğü gözlemlendi. HD tedavisiyle hastalarda, homosisteinin azaldığı; MPO, tiyol, LDL-C, TG ve TC değerlerinin arttığı; HDL-C, PON, arilesteraz ve MDA seviyelerinin ise değişmediği belirlendi. Diyaliz tedavisini takiben, HDL-C, PON, arilesteraz değerlerinin kontrole göre hastalarda hala düşük; TG, homosistein, MPO ve MDA düzeylerinin hala yüksek olduğu gözlemlendi. Buna karşılık TC, LDL-C ve tiyol seviyeleri bakımından, hasta ve kontrol arasında fark olmadığı bulundu.

Sonuç olarak HD hastalarında, düşük PON ve yüksek homosistein düzeyleriyle yansıtıldığı gibi,

KVH riskinin artabileceği ve bu riskin, yüksek MPO, MDA ve düşük tiyol değerleriyle yansıtıldığı gibi, oksidatif stresle de ilişkili olabileceği düşünülebilir.

Cardiovascular Risk Factors In Patients With Hemodialysis: Oxidative Stress, Paraoxonase And Hyperhomocysteinemia

In order to investigate the relationship between oxidative stress and the risk of cardiovascular disease (CVD) observed in chronic renal failure (CRF) by depending on neutrophil activation, lipid and lipoprotein profiles and antioxidant activity, 42 patients (21 F, 21 M) undergoing hemodialysis (HD), aged 16-64 years and 43 healthy volunteers (21 F, 22 M) were included the study.

Total cholesterol (TC), triglyceride (TG), LDL-C, HDL-C, homocysteine, thiol, malondialdehyde (MDA) levels and myeloperoxidase (MPO), paraoxonase (PON), arylesterase activities were measured in serum/plasma obtained from study groups.

Significantly decreased thiol levels, PON and arylesterase activities, but increased MPO activity, MDA and homocysteine values were found in HD patients than those of controls. Even though the levels were in normal laboratory range, increased TG, decreased TC, HDL-C and LDL-C levels were also observed. After the hemodialysis process, MPO, thiol, LDL-C, TG and TC levels were higher; homocysteine level was lower than pre-HD values. On the other hand, HD process did not affect HDL-C, MDA, PON and arylesterase levels. No significant modification of TC, LDL-C and thiol levels was found between control and HD patients after treatment, whereas TG, homocysteine, MPO and MDA levels were higher and HDL-C, PON and arylesterase levels were still lower in the HD group.

In conclusion, as reflected by decreased PON and increased homocysteine levels, CVD risk might be increased in HD patients and might also be related with oxidative stress, as reflected by higher MPO and lower thiol levels.

ANATOMİ ANABİLİM DALI

Osman ÖZOCAK, Yüksek Lisans Tezi, 60 sayfa
Danışmanı : Doç.Dr.Erdoğan UNUR

Meatus Acusticus Internus'un Morfometrisi ve Varyasyonları

Bu çalışmada; ilk olarak meatus acusticus internus'un morfometrik ölçümleri incelendi. Bu amaçla; 13 adet cranium'a ait 26 adet temporal kemik (13 sağ ve 13 sol) ile farklı kafataslarından elde edilmiş olan 41 adet izole temporal kemik incelendi. Meatus acusticus internus'un uzunluğu (26 adet) ortalama 7.6 ± 1.3 mm ölçüldü.

Daha sonra aynı craniuma ait sağ ve sol meatus acusticus internus'lar arasında simetri olup olmadığına bakıldı. Meatus acusticus internus'un uzunluğu 13 cranium'un 12'sinde simetrik olarak bulundu. Aynı cranium'a ait porus acusticus internus'ların facies posterior partis petrosae üzerinde ne kadar yer kapladığını ölçmek için stereolojik ölçüm yöntemlerinden noktalı alan ölçüm cetveli kullanıldı. Porus acusticus internus'un facies posterior partis petrosae'da kapladığı alan ortalama 8.2 ± 1.3 bulundu.

Meatus acusticus internus'a ait bulgular elde edildikten sonra fundus meatus acustici interni'yi inceleyebilmek için; izole temporal kemiklerin 33 adedi tur yardımıyla açıldı ve varyasyonlarına bakıldı. Crista transversalis'in uzunluğu ortalama 5.1mm bulundu. Crista transversalis; %69.7 oranında keskin ibik şeklinde, %30.3 oranında ise yassı ve küt bir kenar şeklinde tespit edildi. Crista verticalis; %75.7 oranında crista transversalis'i haçvari olarak çaprazlamış şekilde, %24.3 oranında ise area nervi facialis ile area vestibularis superior'un arasında belirgin olarak tespit edildi.

Yapmış olduğumuz bütün ölçümlerin maximum, minimum, ortalama değerleri ve standart sapmaları hesaplandı. Meatus acusticus internus'un, porus acusticus internus'un ve fundus meatus acustici interni'nin fotoğrafları çekildi ve bilgisayarda taranarak teze konuldu.

The Morphometry And Variations Of The Internal Acoustic Meatus

At first this research was devoted to studying morphometric measurements of internal acoustic meatus. For this reason; 13 belonging to cranium, 26 temporal bones (13 right and 13 left) and taken from different skulls 41 isolated temporal bones were examined. The length of internal acoustic meatus (26 bones) average 7.6 ± 1.3 mm was measured.

Later; our goal was to learn if there is symmetry between right and left internal acoustic meatus. It was found out that there is length symmetry in 12 internal acoustic meatus out of 13 ones cranium. The punctuated area measuring ruler (stereologic methods) was used to learn has much room. Internal acoustic opening (belonging to cranium) covers on posterior surface of petrous part average percent of covered place makes 8.2 ± 1.3 .

After receiving results of studying internal acoustic meatus, 33 isolated temporal bones were opened with tour and variations were studied in order to examine fundus of internal acoustic meatus. The average length of transvers crest was found out to be 5.1 mm. Percentage 69.7 of transvers crest is like sharp crest or comb, the rest part of it percentage 30.3 is in the form of flat edge. Percentage 75.7 of vertical crest the transvers crest's cruciform, was found out to be transversal the rest percentage 24.3 was confirmed to be between facial area and superior vestibular area.

The measures were estimated as maximum, minimum and average and standart deviations. Photographs of internal acoustic meatus, internal acoustic opening, fundus of internal acoustic meatus were taken and by means of computer aided to the thesis.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Halil E.EROĞLU, Yüksek Lisans Tezi, 86 sayfa
Danışmanı : Prof.Dr.Yusuf ÖZKUL

Mesane Kanserli Hastaların Doku Örneklerinde Propolis Ve Mitomisin-C'nin Mikronükleus, Kardeş Kromatid Değişimi, Kromozom Analizi ve Mitotik İndeks Parametrelerine Etkisinin Karşılaştırılması

Bu çalışmada yüzeysel mesane kanserli hastaların transüretal rezeksiyon (TUR) doku örneklerinden hazırlanan tranzisyonel karsinom hücre kültürlerinde mitomisin-C ve Bursa propolisinin hücre bölünmelerini önleyici ve mutagenik etkilerine bakıldı. Propolis ile standart intravezikal ajanlardan biri olan mitomisin-c'nin kanser hücre kültürleri üzerindeki etkinliği karşılaştırılarak doğal, ucuz ve temini kolay olan bu ürünün daha pahalı ve yan etkileri olan klasik ajanların yerini alabilme olasılığı araştırıldı.

Çalışmamızda mesane kanserli doku kültürlerine 0.1 ml propolis (8 g propolis+%8'lik 15 ml L-Lizin), 1.6 µl MMC (0.1 mg/ml) ve 0.1 ml L-Lizin (80 mg L-Lizin+1 ml distile su) ilave edilerek, kromozom analizi, mitotik indeks ve mikronükleus üzerine etkileri değerlendirildi. Ayrıca periferik kan kültürlerinde farklı propolis konsantrasyonlarının SCE üzerine etkisi değerlendirildi. Sonuçlarımız propolis ve MMC'nin kontrol grubuna göre mitotik indeksi azalttığını ve hücrelerdeki mikronükleus oranını arttırdığını göstermektedir ($p<0.05$). Propolis kontrol grubuna göre SCE oranını da arttırmaktadır ($p<0.05$). Sonuçlar, propolis ve MMC'nin kontrol grubuna göre hücre bölünmelerini azaltmaları dikkate alınarak, propolisin MMC gibi antikarsinojenik bir madde

olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan MN ve SCE oluşumunu etkilemesi ise, bu maddenin yüksek dozlarda kullanımının kanser oluşumuna neden olabileceğini göstermektedir.

Efficacy of Propolis and Mitomycin-C on Micronucleus, Sister Chromatid Exchange, Chromosome Analysis and Mitotic Index in Tissue Examples of Bladder Cancer Patients

In this study, we have tested the blocking to cell proliferation and mutagenic effects of mitomycin-C and Bursa propolis on transitional carcinoma cell cultures. Tissue samples were obtained from transurethral resection (TUR) tissue of patients with superficial bladder cancer. By comparing the effectiveness of propolis and mitomycin-C on cancer cell culture, we investigated whether this cheaper and easily available product can be used in place of the other more expensive and converse effective classical agents.

In this experiment, 0.1 ml propolis (8 g propolis + 8% 15 ml L-Lysin), 1.6 µl MMC (0.1 mg/ml) and 0.1 ml L-Lysin (80 mg L-Lysin + 1 ml distilled water) were added on cancer tissue cultures and the effects of this solutions on chromosome analysis, mitotic index and micronucleus rate were evaluated. Separately, effect of different concentration of propolis on SCE were evaluated on peripheral blood cultures. Propolis and MMC reduced mitotic index and increased micronucleus rate of the cell when compared untreated control ($p<0.05$). Propolis increased SCE rate when compared untreated control ($p<0.05$). Our results showed that both propolis and MMC are anticarcinogenic materials decreasing of cell divisions, but because of its MN and SCE

increasing effect, high doses of propolis treatment may cause proliferation of cancer cells.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Münevver BARAN, Yüksek Lisans Tezi, 41 sayfa
Danışmanı : Prof.Dr.Hamiyet D. ALTUNTAŞ

Çevresel Olarak Asbeste Maruz Kalan Kişilerin Lenfositlerindeki Sitogenetik Değişikliklerin İncelenmesi

Asbest minerallerine maruziyet; akciğer kanseri, plevral mezotelyoma ve çeşitli organlardaki kanser vakalarını içeren ciddi sağlık etkilerinin geniş bir çeşitliliği ile ilişkilidir. Türkiye’de pek çok bölgede asbest bulunmaktadır. Bu bölgelerden biri olan Doğanlı Köyü’nde yaşayan ve hemen hemen doğduğundan beri asbeste maruz kalan kişilerin lenfositlerinde sitokinezis-blok testi kullanılarak mikronükleus (MN) oranları değerlendirildi. Doğanlı Köyü’nde yaşayan, yaklaşık 30-70 yaşları arasında her iki cinsiyetten 30 hastanın periferik kanları alındı. Yaş, cinsiyet, ve sosyoekonomik bakımdan aynı olan Kayseri’ye bağlı bir köyden 25 kişi de kontrol grubu olarak kullanıldı. Alınan kan örnekleri, %25 fetal kalf serum ve fitohemaglutinin içeren Ham’s F-10 medyumlarına ekildi. 44. saatte Sitokalazin-B (Cyt-B) eklenerek, binükleer hücreler elde edildi. 72 saatlik kültür sonunda preparatlar rutin işlemlerle hazırlandı. Elde edilen preparatlar mikroskopta incelenerek, 1000 kadar binükleer hücre sayıldı ve mikronükleuslu hücreler kaydedildi. Aynı zamanda 1, 2 veya daha fazla çekirdekli her bir hücre kaydedildi, MN değerleri belirlendi ve nükleer bölünme indeksi (NDI) değerleri hesaplandı.

Sonuç olarak; asbeste maruz kalan kişiler ve kontrol kişileri arasındaki MN değerleri açısından fark bulunmasına rağmen ($P>0.05$), NDI değerleri

arasında fark bulundu ($P<0.05$). Bu çalışmada her iki grup kişilerin MN değerleri arasında fark bulunmamasına rağmen, NDI değerleri arasında anlamlı fark bulunması asbest maruziyetinin akciğer kanseri ve malign plevral mezotelyoma (MPM) ile olan ilişkisini destekler niteliktedir.

Investigation of Cytogenetic Changes in Lymphocytes of People who are Environmentally Exposed to Asbestos

Exposure to asbestos minerals has been associated with a wide variety of adverse health effects including lung cancer, pleural mesothelioma, and cancer of other organs. There are asbestos deposits in many regions of Turkey. People in Doğanlı village -one of those regions- have been exposed to asbestos since they were born. In those people’s lymphocytes chromosome damage was evaluated by micronucleus (MN) counting using cytokinesis-block test. Peripheral blood samples were taken from 30 patients who lives in Doğanlı village, at the age of approximately between 30-70 from each gender. 25 people from same age, sex and socioeconomic state from a village of Kayseri were used as a control group. Blood samples were cultured in Ham’s F-10 medium which include 25 % fetal calf serum and phytohemagglutinin. At 44th hours for binucleated cells Cytochalasin-B (Cyt-B) was added to cultures. After incubation of 72 hours slides were prepared according to routine methods. 1000 binucleated cells were scored for micronucleus frequencies by microscope on slides. At the same time each cell that has 1, 2 or more nucleus and MN frequencies were scored and nuclear division index (NDI) rates were calculated. As a result, although there were no differences in MN values between people who were exposed to asbestos and people in control group ($P>0.05$),

there were significant difference between NDI values of both groups ($P<0.05$). In this study; although there were no difference between MN values of people in both group, there were significant differences between NDI values support that exposure to asbestos has been associated with lung cancer and malignant pleural mesothelioma (MPM).

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Fikret TÜRKMEN, Yüksek Lisans Tezi, 57 sayfa
Danışmanı : Prof.Dr.Osman CEYHAN

Kayseri’de Et ve Et Mamülleri Üreten İşletmelerde Üretimde Çalışan Personelin Hijyen ve Sanitasyon Konusunda Bilgi Düzeyleri

Hijyenik bir üretim yapılmasında en büyük etken, işletmede görev alan tüm personelin kendi hijyenik durumu, sanitasyon konusunda eğitilmiş ve konunun önemini kavramış olmasıdır. Aksi halde elde edilen ürünün hijyenik yönden gerekli koşulları veya hijyenik standartları taşımayacağı bilinmelidir. Bu araştırma, Kayseri’de et ve et mamülleri üreten işletmelerde, üretimde çalışan personelin hijyen ve sanitasyon konusunda bilgi düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma kapsamına, Kayseri il merkezindeki kamu ve özel sektöre ait 16 işletmede çalışan toplam 220 personel alınmıştır. Üretimde çalışan personelin hijyen ve sanitasyon konusunda bilgileri ile ilgili veriler, 39 sorudan oluşan bir anket formu ile yüz yüze görüşme yöntemi uygulanarak elde edilmiştir. Et ve et mamülleri üreten işletmelerde üretimde çalışan personelin; %90.5’inin mesleki eğitim kursu almadığı, %35.5’inin işe girerken sağlık kontrolünden geçmediği, %52.7’sinin sağlık muayenesinin kaç ayda bir tekrarlandığını bilmediği, %63.6’sının portör muayenesinin yapılma nedenini bilmediği, %66.8’inin iş elbisesinin değiştirilme sıklığını bilmediği, %65.5’inin dezenfektanın ne amaçla kullanıldığını bilmediği ve %53.2’sinin ise tuvaletten sonra elleri sabunla yıkamamanın hangi hastalığın yayılmasına neden olabileceğini bilmediği tespit edilmiş olup, istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Araştırma sonuçlarına göre et ve et mamüllerinin hijyenik kalitesi açısından işletme yetkilileri ve personelin, kişisel hijyen, gıda hijyeni ve sanitasyonu konusunda eğitilmeleri ve uygun periyotlarla eğitimin sürdürülmesi gerekmektedir. İşletmelerin, hijyen ve sanitasyon uygulamalarına ağırlık vermesi ile kişi ve toplum sağlığına önemli katkılarının olacağı anlaşılmıştır.

The Knowledge of the Workers About Hygiene and Sanitation Working in Business That Produces Meat and Meat Products

The major factors in production of hygienic meat products are the hygienic conditions and training the of workers about sanitation and their comprehension on the importance of subject otherwise it should be understood that the product would not have the desired hygienic standart or sanitation conditions. This reasearch is aimed to explore the levels of sanitation awareness of the workers working at the meat industry firms in Kayseri. The reasearch included 220 meat workers working at 16 different firms that are owned by public or private enterprizes. The data about the hygiene and sanitation awareness of the workers are collected by a survey having 39 question and following face to face method. Statistically meaningful relations were found among the result of the research in the meat and meat products industry; 90.5% of the workers did not take professional training, 35.5% of them did not have health control when they were hired, 52.7% of them did not know the time interval for the health control, 63.6% of them did not know the reason for porter inspection, 66.8% of them did not know the frequency of changing cloths, 65.5% of them did not know what is the aim of disinfectant use, 53.2% of them did not know what kinds of disease may spread if the hands were not washed with soap after using the toilet.

According to these result, for the hygienic quality of meat and meat products, the authorities and workers should be trained about the individual hygiene, food hygiene and sanitation, and the training should be continued in appropriate perodes. It could be noted that if a necessary importance given by the meat firms about hygiene and sanitation practices will have a significant impact on the individual and public health.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Serpil SOYLU, Yüksek Lisans Tezi, 77 sayfa
Danışmanı : Prof.Dr.Mualla AYKUT

Erciyes Üniversitesi Hastaneleri Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Servisine Yatırılan Hastaların Epidemiyolojik Özelliklerinin Değerlendirilmesi

Bu çalışma Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastaneleri Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Servisine yatırılan hastaların epidemiyolojik özelliklerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. 2003 yılının ilk 6 ayında Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastaneleri Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Servisine yatırılan 276 hasta araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırma kapsamına alınan hastalara 34 soru içeren anket formu yüz yüze görüşme yöntemiyle uygulanmıştır. Hastalıkların kodlanmasında 150 başlıklı A listesi kullanılmıştır. Tedavi masrafları hastane kayıtlarından sağlanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında değerlendirildi. Verilerin istatistiksel analizinde Ki kare, student t testi ve anova testi uygulanmıştır.

Araştırma kapsamına alınan hastaların %56,2'si erkek, %43,8'i kadındı. Erkeklerin çoğunluğunu emekli, çiftçi ve esnaf oluştururken kadınların büyük çoğunluğunu ev hanımları oluşturmaktaydı. Erkek ve kadınlarda 60 ve üzeri yaş grubunda olanların oranı en yüksektir. Hastaların ölüm nedenleri incelendiğinde ilk beş hastalık menenjit, sepsis, üriner sistem enfeksiyonları, pnömoniler ve yumuşak doku enfeksiyonlarıdır. Hastaların %26,5'i Kayseri dışı il merkezi, ilçe köy ve kasabalarından gelmektedir. Hastalardan sadece

%5,4'ünün bir sağlık ocağına başvurduğu belirlendi. Enfeksiyon hastalıkları kliniğinde yatan hastalarda en sık saptanan ilk beş hastalık sırasıyla hepatitler, üriner sistem enfeksiyonları, pnömoniler, ensefalit ve menenjitlerdir. Hastaların enfeksiyon hastalıkları servisinde yatış gün sayısı ortalaması $7,16 \pm 0,44$, olarak saptanmıştır. Tedavi sonucunda hastaların %6,9'u ölüm, %56,2'si şifa, %27,9'u ohaliyle taburcu olmuştur.

Evaluation of Epidemiological Features of the Patients who are Hospitalized at Erciyes University Hospitals Clinical Microbiology And Infectious Diseases Service

In the first 6 months of 2003, 276 patients who were hospitalized at Erciyes University Medical Faculty Clinical Microbiology and Infectious Diseases service included in the research and a questionnaire consists of 34 questions was applied to the patients by face to face interview. 150 topics of A list was used in coding diseases. Expenses of treatment were provided by hospital registers. The data obtained were evaluated by computer. Chi square, student t tests and one way Anova were applied in the statistical analysis of data.

%56.2 of the patients in research were male and the other %43.8 were female. The majority of males were retired, farmers and tradesmen while the majority of females were housewives. The highest rate for males and females belong to 65 year and over patients. First five diseases that lead to death were meningitis, sepsis, urinary system infections, pneumonia and soft tissue infections. %26.5 of the patients had come from outside of Kayseri, %5.4 of the patients had applied primary health center. The most frequent five diseases diagnosed for the patients of Infectious Diseases Clinic were hepatitis, urinary system infections, pneumonia, ensefalit and meningitis. The average day of

hospitalization for the patients in Infectious Diseases Service was found as $7,16 \pm 0,44$. At the end of treatment % 6,9 of the patients died, % 56,2 of them healed and % 27,9 of them were discharged with the same condition.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Özcan ÖZYURT, Yüksek Lisans Tezi, 73 sayfa
Danışmanı : Prof.Dr.Yusuf ÖZTÜRK

Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanelerinde 2001 ve 2002 Yıllarında Verilen Hizmetlerin Değerlendirilmesi

Bu çalışma, Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanelerinde 2001-2002 yılları arasında verilen hizmetlerin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma kapsamında bu yıllara ilişkin hastanede tutulan kayıtlar değerlendirilmiştir. Tıp Fakültesi Hastaneleri 2002 yılında İl genelindeki yatak kapasitesinin % 46.3'üne sahiptir. Çalışan sağlık personeline baktığımızda 2002 yılında 2001 yılına göre doktor sayısında % 5.4, diğer sağlık ve yardımcı sağlık personeli sayısında % 2.6 artış olmuş, diğer personel sayısında ise önemli bir değişiklik olmamıştır. Hastanelerden Onkoloji Hastanesi polikliniklerine başvuran hasta sayısında 2002 yılında 2001 yılına göre %131.9 oranında bir artış olmuştur. Hastaneler genelinde hasta yatırılma oranı, 2001 yılında %13.5, 2002'de %15.3 olarak gerçekleşmiştir. 2001 yılında hastanelerde ortalama hasta kalış gün sayısı 10.9, 2002'de 11.3 gün olmuştur. Yatak işgal oranları 2001 yılında %76.5, 2002'de %78.5 olmuştur. Yatak devir aralığı 2001 yılında 3.6 gün, 2002'de 2.9 gün olarak tespit edilmiştir. Kaba ölüm hızı 2001 yılında %3.1, 2002'de % 3.0' dır. Yapılan ameliyat sayıları yıllara göre artış gösterirken, ameliyat hızı 2001 yılında %42.9, 2002'de %47.0 olmuştur. Vakaların ortalama %66.5'ine genel anestezi, 7.1'ine lokal anestezi

uygulanmıştır. 2002 yılında ameliyathane dışı anestezi uygulamalarında % 132.4 oranında anlamlı bir artış gözükümüştür ($p < 0.001$). Hastanelerde yatarak tedavi gören hastalarda görülen hastalık önem sıralamasında birinci sırada arter, arteriol ve kapillerlerin hastalıkları, ölüm nedeni olarak önem sıralamasında birinci sırada beyin damarlarının-serebro vasküler-kanama, tıkanma vb .hastalıkları yer almaktadır.

The Evaluation of the Services of Erciyes University Medical Faculty Hospital in 2001-2002

This study is carried out to evaluate the services of Erciyes University Medical Faculty Hospitals in 2001-2002. Routine records registered in hospitals for these years were evaluated in the study. Medical Faculty Hospitals have 46.3 % of the beds in Kayseri, 2002. According to the health personnel, the number of the doctors was increased 5.4 % and the number of the other health personnel and auxiliary health personnel was increased 2.6 % from 2001 to 2002. There was no change in the number of other personnel. The number of the patients applying to oncology hospital polyclinics was increased 131.9 % from 2001 to 2002. The average rate of hospitalisation in hospitals 13.5 % in 2001 and 15.3 % in 2002. The average length of stay in hospital was 10.9 in 2001 and 11.3 in 2002. Bed occupancy rate was 76.5 % in 2001 and 78.5 % in 2002. Bed interval rate was estimated as 3.6 day in 2001 and 4.9 day in 2002. Crude dead rate was 3.1 % in 2001 and 3.0 % in 2002. While the number of the surgical operations is increased, operation rate was 4.9 % in 2001 and 4.7.0 % in 2002. Of all the operated cases, general anaesthesia was given to 66.5 % of the patients and local anaesthesia was given to 7.1 % patients. The number of the patients given anaesthesia in the outside of the operating room has increased 132.4

% in 2002 and the difference was important ($p < 0.001$).

Diseases of arteries, arterioles and capillaries was the main cause of diseases in inpatients and cerebrovascular diseases was the first cause of deaths in patients.

BEDEN EĞİT. VE SPOR BİL. ANABİLİM DALI

İclal ÇAKIR, Yüksek Lisans Tezi, 39 sayfa
Danışmanı : Yrd.Doç.Dr.Alpaslan YILMAZ

Yüzme Egzersizi Uygulanan Farelerde Sigara Dumanı İnhalasyonunun Etkisi

Kirli hava ve sigara dumanına maruz kalmanın dolaşım, solunum, sinir sistemi üzerine olan olumsuz etkisi bilinmektedir. Bu çalışma sigara dumanının yüzme egzersizi sırasındaki performansa olan etkisini araştırmak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmada 20 adet Balb-c cinsi 5 aylık erkek fare kullanılmıştır. Fareler eşit 2 gruba ayrıldıktan sonra 3m. uzunluğundaki havuzda 10 günlük yüzme çalışmasına alınmıştır 10 günden sonra 5 gün kronometre tutularak yüzdürülmüş ve yüzme süreleri kaydedilmiştir. Kayıtlar alındıktan sonra deney grubu 5 gün süre ile sigara dumanı bulunan bir ortamda tutulmuştur. 5 günün sonunda her 2 grup tekrar yüzdürülerek kronometre ile ölçümleri alınmıştır.

Bulgularımız sigara dumanına kısa süre ile maruz kalmanın, farelerde yüzme performansını olumsuz yönde etkilemediğini göstermektedir ($p > 0.05$). Deney gurubuna sigara inihalasyonu yapıldıktan sonra elde edilen ölçümlerle, inhalasyondan önce elde edilen değerler karşılaştırıldığında anlamlı derecede farklılık olmamıştır ($p > 0,05$). Elde edilen değerlerde istatistiksel bir farklılık olmamasına rağmen 4. ve 5.günde değişiklik olmuştur. Bulgulara göre gözlenen rakamsal değişiklikler sigaraya maruz bırakma süresinin uzatılması halinde yüzme performansının azalabileceğini düşündürmektedir.

The Effects of Smoke Inhalation on Mice Trained For Swimming Exercise

The adverse effects of being exposed to polluted air and cigarette smoke on the gastrointestinal and nervous system have long been accepted. This study aimed at exploring the effects of cigarette smoke on swimming performance.

In this research 20 Balb-c type male mice were used as subjects. After being divided into two groups were subjected to a 10 day training program in a three-metre long pool. After 10 days their swimming times were recorded for a 5 day period. The control group was kept in a smoky environment for five days. After this period the swimming times of both groups were recorded.

The findings indicated that being exposed to cigarette smoke had an adverse effect on the swimming performance of the mice. We assume that this period of exposure to cigarette smoke has an effect on our findings and that in longer terms of exposure affects on the performance will be obvious. However, according to the finding, numerical changes observed make the swimming performance noticeably reduce when the period of exposure to cigarette smoke extended.

